Studieplan for PhD-programmet i Språkvitenskap ved Det historisk-filosofiske fakultet

Vedtatt av Fakultetsstyret ved Det historisk-filosofiske fakultet 17.12.2003 med justeringer vedtatt i sak HFd 110/2004. Hjemmel: § 3 i Forskrift for graden philosophiae doctor (PhD) fastsatt av styret ved NTNU 22.05.2003

STUDIEPROGRAMMETS LÆRINGSMÅL (se Forskriftens § 2)
Målet i PhD-studiet i Språkvitenskap er et selvstendig forskningsarbeid på et spesialfelt med en vitenskapelig avhandling på høyt faglig nivå. Videregående opplæring i teori og metode skal i tillegg sikre at PhD-kandidaten får faglig dybde og bredde i eget fag samtidig som faget settes inn i en større ramme.

OMFANG OG INNHOLD (se Forskriftens § 4)

PhD-programmet i Språkvitenskap er avhandlingsorientert. Programmet er normert til tre års fulltidsstudier (180 sp) og inneholder følgende komponenter:

- Arbeid med avhandling tilsvarende 2 ½ år eller 150 sp
- Opplæringsdel tilvarende ½ år eller 30 sp.

PhD-utdanningen i Språkvitenskap omfatter også:

- deltagelse i aktive forskermiljøer, nasjonalt og internasjonalt
- faglig formidling, inkludert vitenskapelig publisering av PhD-prosjektet.

Dette omtales nærmere i egne punkter nedenfor.

FAGOMRÅDER INNENFOR PhD-PROGRAMMET I SPRÅKVITENSKAP

PhD-programmet i Språkvitenskap omfatter følgende fagområder:
Anvendt språkvitenskap, Engelsk, Fonetikk, Fransk, Gresk, Latin, Lingvistikk, Nordisk, Tysk

PhD-programmet i Språkvitenskap vil være åpent for kandidater med bakgrunn i andre fagområder dersom tema, prosjektbeskrivelse og problemstillinger skulle tilsi det (se eget pkt. om opptakskrav nedenfor)

SØKNADSPROSEDYRE OG OPPTAKSKRAV

Søknadsprosedyre (se Forskriftens § 5.2)
Søknad om opptak til PhD-programmet i Språkvitenskap skrives på eget skjema og sendes Det historisk-filosofiske fakultet via instituttet. Hvis det er nødvendig, kan søkere utenom de

vedlegg som nevnes i Forskriftens § 5.2, sende inn CV, bekreftelse på avlagte kurs/emner som søkes godkjent innenfor opplæringsdelen av studiet og dokumentasjon på eventuell annen relevant utdanning eller arbeidserfaring.

Søknader om opptak til PhD-programmet i Språkvitenskap behandles fortløpende og opptak skjer i utgangspunktet kontinuerlig, men fakultetet kan fastsette frister for innsending av søknader dersom det finner dette påkrevd eller formålstjenlig.

Opptakskrav (se Forskriften § 5.1)

Søkeren skal normalt ha høyere grad (hovedfag eller disiplinbasert mastergrad) innenfor fagområde som hører inn under PhD-programmet i Språkvitenskap.

Søker med annen godkjent utdanning (høyere grad), vil kunne få opptak hvis det gjennom prosjektbeskrivelsen og eventuelt andre arbeider kan dokumenteres at vedkommende har tilsvarende faglig nivå.

En søker kan få adgang til PhD-studiet i Språkvitenskap uten eksamen av høyere grad eller annen godkjent utdanning dersom vedkommende kan dokumentere tilsvarende faglig nivå.

Fakultetet fatter vedtak om hvorvidt søkeren må avlegge særskilte kurs/prøver før opptak.

Prosjektbeskrivelsen (se Forskriftens 5.2)

En fullverdig prosjektbeskrivelse regnes som svært viktig for å gjennomføre et avhandlingsorientert PhD-studium.

Ved søknad om opptak til PhD-studiet i Språkvitenskap skal det normalt leveres en prosjektbeskrivelse på 5-10 sider.

For søkere som er tilsatt i begynnerstilling, er prosjektbeskrivelsen som følger søknad om opptak til PhD-programmet, vanligvis den samme som søkeren har fått vurdert i forbindelse med stipendsøknaden. Andre søkere til PhD-programmet skal også legge ved en egen prosjektbeskrivelse.

I de tilfeller der PhD-prosjektet inngår i et større forskningsprosjekt, vil en kortere prosjektbeskrivelse sammen med hovedprosjektbeskrivelsen kunne godtas som grunnlag for opptak til PhD-programmet i Språkvitenskap.

Av hensyn til gjennomføring av et avhandlingsorientert PhD-studium på normert tid, må prosjektbeskrivelsen være ferdig utformet så tidlig som mulig i studiet. For søkere som leverer skisse til prosjektbeskrivelse som grunnlag for søknad om opptak til PhD-studiet i Språkvitenskap, forutsettes det derfor at en fullverdig prosjektbeskrivelse leveres innen 2 måneder etter opptak.

Prosjektbeskrivelsen bør inneholde opplysninger om følgende punkter:

Tittel og problemstilling

Tittelen skal gi informasjon om hva prosjektet handler om. Problemstillingen skal presisere, avgrense og innsnevre temaet. Problemstillingen må være klart framstilt og tilfredsstillende avgrenset.

Bakgrunnen for prosjektet
Søkeren må dokumentere god kjennskap til forskningsområdet; både nasjonalt og internasjonalt. Prosjektets originalitet, nyhetsverdi og relevans for annen forskning på feltet må framgå av prosjektbeskrivelsen. Beskrivelsen skal vise hvordan prosjektet kan supplere tidligere forskning og bidra til ny kunnskap.

Teoretisk fundament
Søker må gi en kort beskrivelse av problemstillingens teoretiske ramme, og gjør rede for hvordan teori kan benyttes til å utforske problemstillingen. Det må argumenteres for at de metodene og teoriene som tenkes brukt, er godt egnet til å besvare problemstillingen, eller at det er gode muligheter til å utvikle den nødvendige metode og teori.

Data/materiale og metode
Prosjektets metodiske utgangspunkt og forskningsopplegg skal presenteres og drøftes. Det innebærer at datamaterialet (f.eks. originaltekster, sekundærkilder, feltarbeid, intervju, statistikk, osv.) som skal brukes, må beskrives sammen med opplysninger om hvordan dette skal samles inn og analyseres.

Formidling
Det gjøres rede for planlagt formidling fra prosjektet, ut over avhandlingen.

Fremdriftsplan
Prosjektbeskrivelsen skal inneholde en framdriftsplan som viser at prosjektet lar seg gjennomføre innenfor normert tid, dvs. 3 års fulltidsstudier inkludert ½ år til skolering.

Andre opplysninger
Prosjektbeskrivelsen må redegjøre for søkerens bakgrunn og kvalifikasjoner og eventuelle samarbeidspartnere eller forskernettverk søkeren kan knytte seg til. Språklige kvalifikasjoner nevnes eksplisitt i den grad det er relevant for prosjektet.

Finansieringsplan (se Forskriftens § 5.2 og § 7.1)

Det tas normalt opp søkere som har fullfinansiering, eller søkere som er ansatt i vitenskapelig stilling med tid til egen forskning. Andre søkere kan bli tatt opp dersom det gjennom søknad, prosjektbeskrivelse og anbefaling fra institutt og veileder godtgjøres at PhD-studiet kan gjennomføres innenfor normert tid.

PhD-kandidater som er ansatt i vitenskapelig stilling med ca. 50 % tid til egen forskning, vil normalt kunne få godkjent avtaleperioden inntil 5 år.

VEILEDNING (se Forskriftens § 8)

Veileder(e) på PhD-program ved Det historisk-filosofiske fakultet skal ha doktorgrad, det vil si enten norsk doktorgrad, utenlandsk doktorgrad på tilsvarende nivå, eller ha oppnådd professorkompetanse ved bedømming (jfr. vedtak i sak HFd 140/2003)

Rettigheter og plikter

Kandidat og veileder plikter gjensidig å holde hverandre løpende informert om alle forhold av betydning for gjennomføringen av veiledningen. Partene plikter aktivt å følge opp i forhold som kan medføre fare for at veiledningen ikke blir gjennomført i samsvar med Forskrift for PhD ved NTNU og PhD-avtalen.

Veileder skal i tillegg til det som er fastsatt i Forskriften:

- gi råd om formulering og avgrensing av tema og problemstilling
- drøfte, vurdere og foreslå hypoteser og metoder, herunder egnede former for datainnsamling
- gi hjelp til orientering i faglitteratur
- drøfte opplegg for og gjennomføring av selve avhandlingsarbeidet (disposisjon, språklig form, dokumentasjon m.v)
- hjelpe til med å føre kandidaten inn i relevante vitenskapelige miljøer og nettverk
- drøfte resultater og tolkningen av disse
- gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen
- ta ansvar sammen med kandidaten for framdriften i kandidatens arbeid og løpende vurdere det i forhold til arbeidsplanen.

PhD-kandidat skal:

- delta aktivt i forskningsmiljø ved instituttet
- ta ansvar sammen med veileder for framdriften i avhandlingsprosjektet
- fortløpende legge fram utkast til deler av avhandlingen for veileder
- i sitt arbeid etterleve forskningsetiske prinsipper som gjelder for fagområdet.

RESIDENSPLIKT (se Forskriftens § 7)

For PhD-kandidater som ikke er tilsatt ved NTNU, vil det bli inngått egen avtale som oppfyller Forskriftens bestemmelser om residensplikt slik at rettigheter og plikter i forbindelse med veiledningen ivaretas samt at kandidaten bidrar til PhD-programmets og instituttets faglige miljø.

DELTAKELSE I AKTIVE FORSKNINGSMILJØER (se Forskriftens § 4)

I tillegg til aktiv deltakelse i forskningsmiljøet tilknyttet PhD-programmet i Språkvitenskap og instituttet, vil det bli lagt til rette for at PhD-kandidaten kan ha forskningsopphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon dersom det er formålstjenlig for prosjektet, og ellers delta aktivt på nasjonale og internasjonale forskningskonferanser.

FORMIDLING (se Forskriftens § 4)

PhD-programmet i Språkvitenskap er avhandlingsorientert. I dette ligger at faglig formidling i første rekke vil skje gjennom publisering av PhD-avhandlingen (monografi eller artikkelsamling). I tillegg kan faglig formidling bli gjort gjennom presentasjon av PhD-prosjektet, kapitler i avhandlingen, paper på vitenskapelige konferanser samt publisering av vitenskapelige artikler, kronikker m.v.

RAPPORTERING (se Forskriftens § 9)
Fakultetet fastsetter frist for innsending av årsrapport fra PhD-kandidat og veileder.

OPPLÆRINGSDELEN (se Forskriftens §7.3)

Formål

Opplæringsdelen av PhD-programmet skal inneholde faglig og metodisk skolering på høyt vitenskapelig nivå for å kvalifisere til arbeidet med avhandlingen og sikre bredde i kandidatens vitenskapelige kompetanse.

Innhold og omfang

Opplæringsdelen består av fire elementer:

- Emne i vitenskapsteori, 7,5 studiepoeng.
- Emne i teori/metode, 7,5 studiepoeng.
- Fagemne, 7,5 studiepoeng.
- Frie emner, 7,5 studiepoeng.

Emner som tilbys i PhD-opplæringen i Språkvitenskap

Vitenskapsteori:

Enten

Kode	**Tittel**	**Sp**	**Semester**	**Undervises første gang**
FI8850	Vitenskapsteoretisk seminar	7,5	H	H-04

Eller

Kode	**Tittel**	**Sp**	**Semester**	**Undervises første gang**
KULT8850*	Forskning og samfunn	7,5	H/V	H-04

* Se studieplan for PhD-programmet i Tverrfaglige kulturstudier

Teori/metode:

Kode	**Tittel**	**Sp**	**Semester**	**Undervises første gang**
SPRÅK8860	Kvalitative og kvantitative aspekter av metode	7,5	**	***

Fagemner:

Kode	**Tittel**	**Sp**	**Semester**	**Undervises første gang**
SPRÅK8870	Språk og samfunn	7,5	****	***
SPRÅK8871	Språklæring	7,5	****	***
SPRÅK8872	Språkteori	7,5	****	***

** Emnet tilbys normalt en gang pr. år (høst eller vår).
*** Undervisning bekjentgjøres særskilt.
**** Det vil, med unntak av ved manglende behov, tilbys ett fagemne pr. semester slik at de tre fagemnene rullerer over tre semestre.

Når det gjelder Frie fagemner (7,5 sp), vil det være faglig relevante kurs som kan tas lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Disse kursene vil bli annonsert særskilt.

Leder for PhD-programmet: Professor Torbjørn Nordgård, Institutt for språk- og kommunikasjonsstudier.

Redskapskurs

Fakultetet vil etter initiativ fra PhD-kandidatene og PhD-programmene arrangere redskapskurs. Følgende emner kan være aktuelle:

- Skrivekurs
- Akademisk engelsk for humanister og samfunnsvitere
- Formidlingsteknikk
- Prosjektledelse/prosjektstyring.

Kursene vil ikke kunne inngå i skoleringsprogrammet på 30 sp, men vil kunne gi uttelling i form av studiepoeng ut over dette minimumskravet.

Ansvar for gjennomføring (se Forskriftens § 7.3)

Fakultetet skal gi alle PhD-kandidater tilbud om opplæring på høyt vitenskapelig nivå.
Det faglige ansvaret ligger først og fremst på PhD-programmet.

Godkjenning av opplæringsdelen (se Forskriftens § 7.3)

- Leder for PhD-programmet godkjenner etter anbefaling fra veileder at PhD-studenter erstatter emner fra eget PhD-program med emner fra de andre PhD-programmene ved Det historisk-filosofiske fakultet .
- Leder for PhD-programmet godkjenner etter anbefaling fra veileder at PhD-studenter erstatter emner fra eget PhD-program med PhD-emner fra andre fakulteter ved NTNU. Hvis veileder og/eller programleder anbefaler avslag på slik søknad fra PhD-student, oversendes saken til fakultetet for endelig vedtak.
- Fakultetet foretar innpassing av nasjonale, nordiske eller andre internasjonale forskerutdanningskurs som Fritt fagemne etter anbefaling fra leder for PhD-programmet og veileder.
- Søknad om fritak for deltakelse i hele eller deler av opplæringsdelen i samsvar med PhD-forskriftens § 7.3, femte ledd, oversendes Fakultetet med anbefaling fra veileder og leder for PhD-programmet
- Fakultetet kontrollerer at hele opplæringsdelen er gjennomført ved innlevering av avhandlingen."

AVHANDLINGEN (se Forskriftens § 7.4)

Språk

Avhandlingen skal fortrinnsvis være skrevet på norsk eller engelsk. Avhandling skrevet på dansk, svensk, tysk og fransk vil, fordi disse språkene er fag og forskningsområder ved Det historisk-filosofiske fakultet, bli godtatt uten nærmere vurdering. Dersom kandidaten ønsker å benytte et annet språk enn disse, skal det være søkt om dette ved opptak.

Omfang

Omfanget på en PhD-avhandling ved Det historisk-filosofiske fakultet vil naturlig variere mellom ulike fagområder innefor humaniora og ut fra tema for avhandlingen. Det anbefales likevel at omfanget på en PhD-avhandling normalt ikke bør overstige 300 sider.

EMNEBESKRIVELSER

Kode **FI8850**	Navn **Vitenskapsteoretisk seminar** **(Foundations of the humanities)**
Studiepoeng:	7,5
Undervisningssemester:	Høst
Adgangsbegrensning:	-
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesninger og seminar
Anbefalte forkunnskaper:	Mastergrad eller tilsvarende i humanistiske fag
Obligatorisk aktivitet:	Aktiv deltakelse på seminarer. Skriving av essay. Forsvar av essay på seminar.
Frister:	Innleveringsfrist for essay opplyses ved oppstart
Vurderingsform:	Essay (ca. 15 sider)

Læringsmål (mål og emnebeskrivelse):

Emnet har som mål å:

- Gi stipendiatene inspirasjon og faglig bakgrunn til å forholde seg til vitenskapsteoretiske problemstillinger i sin egen doktoravhandling.
- Øke refleksjonen omkring egne og andre fags arbeidsmetoder og skrivemåter.
- Gå grundig inn i noen aktuelle vitenskapsteoretiske debatter som velges ut i samråd med deltagerne.
- Gi kort generell oversikt over det vitenskapsteoretiske feltet.

Arbeidsmetodene vil stimulere til samarbeid mellom stipendiatene. Arbeidet med det vitenskapsteoretiske essayet vil være en vesentlig del av opplegget, og stipendiatene skal her legge fram eget essay og være opponent på andres.

I undervisningen vil det bli lagt vekt på sammenhengene mellom de vitenskapsteoretiske diskusjonene, stipendiatenes egne forskningsprosjekter og deres vitenskapsteoretiske essay.

Pensumet består av vitenskapsteoretiske originaltekster. Alle forventes å delta med korte innlegg hvor de legger fram en tekst.

Kode **SPRÅK8860**	Navn **Kvalitativ og kvantitativ metode**
Studiepoeng:	7,5
Undervisningssemester:	1 semester (høst eller vår)
Adgangsbegrensning:	-
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesning
Anbefalte forkunnskaper:	Mastergrad eller tilsvarende
Obligatorisk aktivitet:	Deltakelse
Frister:	Innleveringsfrist for essay opplyses ved oppstart
Vurderingsform:	Essay (10-15 sider) som knytter eget prosjekt til teori og metode

Læringsmål (mål og emnebeskrivelse):
Det blir gitt undervisning i et utvalg kvalitative og kvantitative metoder slik de brukes eller kan brukes i forskningsoppgaver som doktorgradsstudenter arbeider eller har arbeidet med.

Det kreves at studentene benytter kunnskapene fra emnet til å foreta avveininger med hensyn til hvilke metodiske tilnærminger som på en best mulig måte kan sikre kvaliteten i doktorgradsarbeidet.

Kode **SPRÅK8870**	Navn **Språk og samfunn**
Studiepoeng:	7,5
Undervisningssemester:	1 semester *
Adgangsbegrensning:	-
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesning/seminar
Anbefalte forkunnskaper:	Mastergrad eller tilsvarende
Obligatorisk aktivitet:	Deltakelse
Frister:	Innleveringsfrist for essay opplyses ved oppstart
Vurderingsform:	Essay (10-15 sider)

Læringsmål (mål og emnebeskrivelse):
Dette emnet tar opp emner som berører forholdet mellom språk som system og hvordan det relaterer seg til samfunnsmessige forhold, for eksempel språkkontakt, språkendring, språknormering, osv. Studentene skal erverve seg og bruke kunnskapen i et essay som bør knytte de samfunnsmessige perspektivene til doktorgradsarbeidet.

* Emnet tilbys normalt hvert tredje semester og rullerer mellom Språklæring og Språkteori.

Kode **SPRÅK8871**	Navn **Språklæring**
Studiepoeng:	7,5
Undervisningssemester:	1 semester*
Adgangsbegrensning:	-
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesning/seminar
Anbefalte forkunnskaper:	Mastergrad eller tilsvarende
Obligatorisk aktivitet:	Deltakelse
Frister:	Innleveringsfrist for essay opplyses ved oppstart
Vurderingsform:	Essay (10-15 sider)

Læringsmål (mål og emnebeskrivelse):
Det gis i dette emnet undervisning i sentrale teorier om første- og andrespråkslæring, der fokus kan være på fonologi, syntaks, dialogbeherskelse, ortografi, osv.

* Emnet tilbys normalt hvert tredje semester og rullerer mellom Språk og samfunn og Språkteori.

Kode **SPRÅK8872**	Navn **Språkteori**
Studiepoeng:	7,5
Undervisningssemester:	1 semester *
Adgangsbegrensning:	-
Læringsformer og aktiviteter:	Forelesning/seminar
Anbefalte forkunnskaper:	Mastergrad eller tilsvarende
Obligatorisk aktivitet:	Deltakelse
Frister:	Innleveringsfrist for essay opplyses ved oppstart
Vurderingsform:	Essay (10-15 sider)

Læringsmål (mål og emnebeskrivelse):
Dette emnet tilbyr spesialiserte emner innen språkvitenskapelig teori i vid forstand (for eksempel fonetikk, syntaks, pragmatikk, språk og kjønn, oversettelse, osv). Innhold vil variere etter hvilke interesser og prosjekter doktorgradsstudentene har.

* Emnet tilbys normalt hvert tredje semester og rullerer mellom Språk og samfunn og Språklæring.

Kode **SPRÅK8890**	Navn **Frie fagemner**
Studiepoeng:	7,5
Undervisningssemester:	
Adgangsbegrensning:	
Læringsformer og aktiviteter:	*
Anbefalte forkunnskaper:	Mastergrad eller tilsvarende
Obligatorisk aktivitet:	*
Frister:	
Vurderingsform:	*

Læringsmål (mål og emnebeskrivelse):

* Faglig relevante kurs som kan tas lokalt, nasjonalt og internasjonalt (f.eks. nasjonale forskerutdanningskurs og sommerskole i språkvitenskap).
* Elevatoremner kan velges etter behov (f.eks. Latin og Norsk som andrespråk). Disse emnene vil vanligvis være fra lavere grads nivå.
* Læringsformer, aktiviteter og vurderingsform vil variere.